

[Knihy: 91. Nové knihy se zaměřují na vůdcovství žen v Novém zákoně](#)

Tři nové knihy se zaměřují na vůdcovství žen v Novém zákoně

Knihy

“Není to tak, že bychom se snažili přepisovat historii. Jde jen o to, že ženy byly zastírány,” říká Beth Allison Barrová.

Nové knihy se zaměřují na vůdcovství žen v Novém zákoně

“Women Remembered” od Joan Taylorové a Helen Bondové, “Finding Phoebe” od Susan E. Hylénové a “Tell Her Story” od Nijay Guptaové. Obálky s laskavým svolením Bondové, Amazonu a InterVarsity Press.

(RNS) - Při výstupu z úzkého vchodu do jeskyně jižně od Jeruzaléma se badatelka Joan Taylorová přistihla, že pronáší požehnání pro Salome.

Salome je v evangeliích popisována jako žena, která Ježíše následovala a sloužila mu, a je jmenována jako jedna z mnoha žen přítomných u jeho smrti a u hrobu po jeho vzkříšení.

Starořecké graffiti uvnitř jeskyně také prosí "svatou Salome" o milost, což Taylorové a její společníci na cestě, vědkyni Helen Bondové, naznačuje, že Salome mohla být v prvních staletích církve připomínána jako léčitelka, stejně jako mnozí Ježíšovi mužští učedníci.

"Tyto rané Ježíšovy učednice by měly být připomínány. Měly by být nějakým způsobem obnoveny, stejně jako by mělo být obnoveno toto místo," říká Taylorová, která sedí před jeskyní v dokumentu britského kanálu Channel 4 [Jesus' Female Disciples: The New Evidence](#) (*Ježíšovy učednice: Nové důkazy*).

"Pracovaly po boku mužů. Pro rané Ježíšovo hnutí byly stejně důležité jako muži," pokračuje. "V našich textech jsou jasně vidět a zapomínat na to je škoda. Pokud se vše točí kolem mužů a skupiny 12 mužů kolem Ježíše, zapomínáme na druhou polovinu příběhu."

Autorky Joan Taylorová a Helen Bondová. Foto s laskavým svolením Bondové

Tento dokument si získal nečekanou pozornost, duo napsalo, že se o něm psalo více než o jakémkoli jiném náboženském pořadu od roku 2001, kdy BBC odvysílala pořad "Boží syn".

Taylorová a Bondová - které také napsaly knihu "[Women Remembered: Jesus' Female Disciples](#)", která vyjde příští měsíc ve Spojených státech a podrobně popisuje poznatky, které se do jejich padesátiminutového filmu nevešly - nejsou jedinými vědci, kteří se snaží obnovit obraz prvních Ježíšových následovnic.

Několik nových knih přináší nový pohled na roli žen v Ježíšově službě a v rané církvi.

"Není to tak, že bychom dělali nové objevy o ženách. Není to tak, že bychom se snažili přepisovat historii. Jde prostě o to, že ženy byly zastírány a jejich skutečné role v Bibli byly zamlžovány," řekla Beth Allison Barrová, profesorka historie James Vardaman na Baylorově univerzitě a autorka knihy "[The Making of Biblical Womanhood: How the Subjugation of Women Became Gospel Truth](#)" z roku 2022.

“Nastal čas, kdy je musíme vidět takové, jaké skutečně jsou,” řekla.

Tento čas přichází v době, kdy si mnozí křesťané – zejména bílí evangelikálové – kladou otázky o tom, jak se formovala jejich víra a co je učili, že znamená být křesťanem, tvrdí Barrová. To se týká i představ o ženách a genderových rolích.

“Lidé si říkají: ‘Hej, možná to, co mě o tom vždycky učili – možná je v tom něco víc’. A myslím, že je to takový povzbudivý moment,” řekla Barrová.

Nijay Gupta – profesor Nového zákona na Severním semináři a autor knihy [“Tell Her Story: How Women Led, Taught, and Ministered in the Early Church”](#), která vyšla v březnu s předmlouvou Barrové – řekl, že byl nucen přehodnotit své přesvědčení, že Bible zakazuje ženám vést církve, když byl v semináři.

Autor Nijay K. Gupta. Se svolením InterVarsity Press

Gupta byl varován, aby se držel dál od žen, které studují magisterský obor teologie, protože se podle něj chovají “neposlušně”. Nakonec se s jednou oženil.

A čím více žen v semináři potkával, tím více si uvědomoval, že věří stejným věcem jako on, pokud jde o pravdivost Bible. Dva roky zkoumání toho, co o tomto tématu říká Bible, začaly tím, že napsal práci o tom, proč by ženy neměly být ve službě, a skončily tím, že napsal práci o tom, proč musí.

V Novém zákoně se Gupta setkal s Nymfou, která nejenže hostila církve ve svém domě, ale je popsána stejným způsobem, jakým jsou popsáni církevní představitelé jinde. Když o ní psal knihu “Vyprávějte její příběh”, byl v pokušení pojmenovat kapitolu “Nejvýznamnější raná křesťanka, o které jste nikdy neslyšeli”, řekl.

Znovu se také setkal s Marií, Ježíšovou matkou, kterou si ve vánočním příběhu vždy představoval zamrzlou v čase jako dospívající dívku. Uvědomil si však, že tu byla po celý Ježíšův život, při jeho smrti a dokonce i poté mezi učedníky, když o Letnicích přišel Duch svatý.

Gupta začal učit a psát o příbězích žen, které se nacházejí v Novém zákoně, protože, jak říká, “mýlil

jsem se a předtím jsem si byl tak jistý, že mám pravdu”.

To, jak se na tyto ženy díváme, má podle něj dopady daleko přesahující biblický výklad.

“Souhrn moderních životních zkušeností nám říká, že pokud je Bible Božím slovem, pokud je autoritou pro křesťany, musíme brát vážně všechno, co je v ní, a to ovlivní to, jak se dnes chováme k ženám,” řekl.

Jiní badatelé zaměřili svou pozornost na jednotlivé ženy, kterým se v Novém zákoně dostává letmých zmínek.

Fóbé, jejíž jméno se objevuje v seznamu pozdravů od apoštola Pavla na konci knihy Římanům, zaujímá ústřední místo v knize Susan Hylenové [“Finding Phoebe: What New Testament Women Were Really Like”](#), která vyšla v lednu. Dva verše o Phoebe ji popisují jako “sestru”, “diakonku” a “dobrodinku”.

Hylenová, profesorka Nového zákona na Emory University, používá tyto řádky jako výchozí bod pro zkoumání některých “nejasných vodítek”, která Nový zákon poskytuje o životě žen na svých stránkách. Nabízí historický kontext, který čtenářům pomůže dospět k vlastním závěrům o rolích, které ženy mohly hrát v rané církvi i mimo ni a které mohou vypadat jinak, než předpokládali.

“Právě teď cítím, že existuje mnoho církví, kde nebylo konvenční, aby ženy měly vedoucí role, ale lidé jsou tomu otevřeni,” řekla.

Badatelé tvrdí, že většina toho, co píší, není nová.

Gupta v úvodu popisuje knihu “Tell Her Story” jako “cvičení v rozšiřování” příběhů žen v biblickém textu.

Taylorová, profesorka křesťanských počátků a judaismu druhého chrámu na King’s College v Londýně, poukazuje na práci teoložky Elisabeth Schüsslerové Fiorenzové, která se v 80. a 90. letech 20. století stala průkopnicí v oblasti feministické interpretace bible díky pracím jako [In Memory of Her: A Feminist Theological Reconstruction of Christian Origins](#) a [“But She Said: Feminist Practices of Biblical Interpretation”](#). Taylorová studovala metodologii Schüssler Fiorenza na Harvard Divinity School.

Bondová však uvedla, že ji přesto překvapilo, že se v biblických textech setkává s ženami více než jen jako s “lehkým odlehčením”.

“Je to skutečně část příběhu, která nepronikla z akademických věží a akademických institucí,” řekla Bondová, profesorka křesťanských počátků a vedoucí školy teologie na Edinburské univerzitě.

Diana Butler Bass. Fotografie se svolením

Podle populární autorky a veřejné badatelky Diany Butler Bassové je většina toho, co se dnes píše o ženách v Novém zákoně, “ve skutečnosti evangelikální fenomén”.

“Myslím, že tyto otázky jsou v katolických a liberálních protestantských kruzích z velké části velmi důkladně prozkoumány a s velkým úspěchem sledovány již více než čtyři generace, ale evangelikálové je nyní teprve objevují.”

V sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století došlo k rozmachu feministické biblistiky, když hlavní protestantské denominace začaly ordinovat ženy, řekla Butler Bassová a poukázala na práci Rosemary Radford Ruetherové a Elizabeth Johnsonové.

Přesto byla podle Butler Bassové překvapena, když se [její kázání z loňského léta](#), v němž se podělila o nové vědecké poznatky o Máří Magdaléně, kterou nazvala “skutečně první mezi apoštoly, pokud jde o ženy v Novém zákoně”, stalo virálním.

V kázání poukázala na [práci Elizabeth Schrader Polczerové](#), nastupující docentky Nového zákona na Villanovské univerzitě. [Výzkum](#) Schrader Polczerové naznačuje, že nejstarší text Janova evangelia byl pozměněn tak, že postava Marie v příběhu o Ježíšově vzkříšení Lazara z mrtvých byla rozdělena na dvě části.

V důsledku toho dnešní překlady Bible umísťují do této pasáže sestry Marii a Martu - které v Lukášově evangeliu vystupují v jiném příběhu. Schrader Polczer tvrdí, že místo toho by v úryvku měla být Marie Magdaléna, která učinila jedno z prvních prohlášení o víře v Ježíše jako Mesiáše.

To by Marii Magdalénu, která je na jiných místech Bible jmenována jako osoba cestující s Ježíšem a jeho učedníky a jako první svědek Ježíšova vzkříšení, postavilo na roveň Petrovi mezi Ježíšovými učedníky, řekla Butler Bassová.

Poté, co Butler Bassová loni v červenci na festivalu *Divoké husy* (*The Wild Goose Festival*) přednesla toto kázání před převážně progresivním křesťanským publikem složeným z mainstreamových a ex-evangelikálních křesťanů, zaslala jeho zvukový záznam svým předplatitelům Substacku. Než o

několik hodin později dorazila domů, bylo staženo téměř 100 000krát.

Do dnešního dne si ji podle ní poslechlo 750 000 posluchačů.

Ale představte si, řekla, že by církve po celou tu dobu poslouchala Máří Magdalénu a další ženy jmenované v Novém zákoně.

“Existuje cesta, jak si konečně znovu představit povahu vedení v raně křesťanských komunitách a způsoby, jakými Ježíš chápal povolání mužů a žen?” dodala.

Emily McFarlan Miller

[Religion News Service](#)

Emily McFarlan Miller

Emily McFarlan Miller

Emily McFarlan Miller je národní reportérkou RNS se sídlem v Chicagu. Pokrývá evangelikální a protestantské křesťanství hlavního proudu.

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)